

החלטות משיבת הועדה לתכנון ולתקצוב (שלא מן המניין) מס' 5 (1081)

7.2.19 - שהתקיימה בירושלים ב-ב' אדר א' תשע"ט

נוסח הפרוטוקול וההחלטה אושרו באמצעות המייל ב- 10.2.19

השתתפו:

חברי ות"ת

מוזמנים:

מר משה בר סימן טוב - מנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' ארנון אפק – יו"ר ועדת הבדיקה

נציגי אוניברסיטת אריאל:

מר יגאל כהן אורגד - נשיא

פרופ' יהודה דנון – נשיא

פרופ' מיכאל זינגר - רקטור

פרופ' שי אשכנזי – דיקאן הפקולטה לרפואה

פרופ' יפה זילברשץ - יו"ר

פרופ' ישעיהו טלמון

רו"ח שמעון יצחקי

פרופ' מונא מארון

פרופ' יוסי שיין

מינהל ות"ת מל"ג

מר מתניהו אנגלמן - מנכ"ל מל"ג/ות"ת

מר תומר ולמר – דובר המל"ג

עו"ד יעל טור-כספא - היועצת המשפטית

עו"ד נדב שמיר – סגן היועצת המשפטית

ד"ר ורדה בן שאול – סמנכ"ל להבטחת איכות והערכת גב'

דנה אהרון – סמנכ"ל למשאבי אנוש

גב' מיכל נוימן – סמנכ"ל לעניינים אקדמיים

גב' נמרה גורן – יועצת בכירה ליו"ר ות"ת

גב' אסתי יעקב – מרכזת בכירה לות"ת

מר אריאל חנוכה – ממונה תחום תקצוב אוניברסיטאות מר

יותם בן שטרית – ממונה תחום מאקרו ותשתיות פיזיות גב'

חוה קליין – ממונה תחום תכנון ומידע

גב' יעל שגב – רושמת הפרוטוקול

****

סדר היום:

בקשת אוניברסיטת אריאל לפתוח תוכנית לימודים ברפואה – M.D. – דיון מחדש
לבקשת היועמ"ש.

***

תשע"ט/ט/46 - החלטה

החלטת ות"ת מיום 7.2.2019 בעניין בקשת אוניברסיטת אריאל לפתוח תוכנית לימודים ברפואה (M.D.) -
דיון מחדש בהחלטת ות"ת תשע"ח/ח/156 מיום 18.7.2018

לפי מכתב משרד המשפטים מיום 3.2.2019, ועל דעת היועץ המשפטי לממשלה, קיימה ות"ת ישיבה שלא מן
המניין לדיון מחדש בהחלטה מיום 18.7.2018 בנושא בקשת אוניברסיטת אריאל לפתוח תוכנית לרפואה.

בפני ות"ת הובאו כלל המסמכים הנוגעים לעניין, לרבות מכתבה של אוניברסיטת אריאל המתייחס לטענות
ההסתמכות שלה בנושא ומכתבו של מנכ"ל משרד הבריאות לגבי נחיצות הפקולטה. בהתאם למכתב משרד
המשפטים, התבקשה ות"ת להידרש בדיון הן לשיקולי ההסתמכות של אוניברסיטת אריאל, הן לשיקולים
הציבוריים-לאומיים העומדים על הפרק בעת הנוכחית, כפי שהובאו גם במכתבו של מנכ"ל משרד הבריאות.
חלק ניכר מטענות ההסתמכות כרוכות בסוגיות תקציביות ותשתיות ועל ות"ת הוטל להעריך וליתן להן את
המשקל הראוי בנסיבות העניין. לצורך האמור, הופיעו בפני ות"ת מנכ"ל משרד הבריאות, מר משה בר סימן-
טוב, נציגי אוניברסיטת אריאל, ופרופ' ארנון אפק.

בתום הדיון במסגרתו נשמעו גם התייחסויות הצוות המקצועי, התקיימה הצבעה על הצעת החלטה לאישור
מחדש של החלטת ות"ת מיום 18.7.2018 בנושא (תשע"ח/ח/156) להלן

תוצאות ההצבעה:

2- בעד

3- נגד

הצעה נדחתה.

הוחלט שלא לאשר את בקשת אוניברסיטת אריאל
לפתוח תוכנית לימודים ברפואה, מן הנימוקים שעלו בישיבה.

להלן נימוקי ההחלטה:

1. לעניין הצורך הלאומי – ציבורי בהגדלת מספר הרופאים: היקף השדות הקליניים הפנויים מהווה
משאב לאומי מוגבל וברובו נמצא בבתי החולים המסונפים כיום לבתי הספר לרפואה הקיימים
(בעיקר תל-אביב והטכניון). יש יתרון קודם כל במצוי האפשרות להגדיל את מספר הסטודנטים
בפקולטות אלו כולל צמצום מס' הסטודנטים הזרים וביטול תכנית "ניקוסיה". בתי ספר אלה

יכולים לתת מענה מידי ויעיל יותר להגדלת מספר הסטודנטים לפחות ב 70 לשנה. לפיכך למרות שפתיחת הפקולטה באריאל מוצגת כקריטית להגדלת מספר הרופאים בישראל אין הכרח בהקמתה. יצוין כי תכנית אריאל שהוגשה לות"ת כוללת סינוף כפול והוראה קלינית במחלקות בהן עומס שבועות ניכר מה שצפוי להביא לקשיים רבים בהיבטים האקדמיים והכספיים. למרות שנמסר על הסדר עם אוניברסיטת ת"א לא הוצג הסדר כזה וגם אם קיים לא ברור מה נחיצותו ומשמעותו. על מנת להביא לגידול נוסף של סטודנטים לרפואה יש להגדיל את המשאבים למערכת הבריאות להכשרת שדות קליניים נוספים וכן להקצות משאבים להוראה בקהילה. כמו כן קיימות בעיות קריטיות אחרות שמשרד הבריאות טרם נתן להן פתרון כמו מספר המקומות להתמחות הרופאים שסיימו את לימודיהם, ועומס בלתי נסבל במחלקות בתי החולים, שלא מאפשר הוראה כמתחייב. בהתייחס לאישור משרד האוצר בדבר תקצוב תוספת סטודנטים לרפואה, יצוין כי בסיכום התקציבי לגבי תוספות מאושרות לתכנית הרב שנתית לשנים תשע"ז-תשפ"ב ובטרם הדיון על אריאל, סוכם על תוספת מכסות לכלל המערכת לטובת הגדלת מספר הסטודנטים לרפואה. התוספת שאושרה היא 100 בשלב המידי ועוד 50 משנת הלימודים תשפ"ג. ההחלטה על שריון 70 מכסות לאוניברסיטת אריאל אושרה בהחלטת ות"ת מיום 18.7.2018 על הקמת בי"ס לרפואה וניתן להסיט תוספת זו להגדלת מס' הסטודנטים בפקולטות הקיימות.

2. היבטים פיננסיים: תפקידה של ות"ת הוא בין היתר לעקוב אחר ניצול תקציבים כדי למנוע גירעונות במוסדות להשכלה גבוהה. בדיון חזרה ועלתה שאלת האיתנות הכספית של אוניברסיטת אריאל. בהתאם למידע שניתן ע"י הצוות המקצועי של הות"ת, לאוניברסיטה גרעון צבור של כ 40 מיליון ש"ח. בחוות הדעת התקציבית ובדיון עלה החשש לגבי יכולת המוסד להתמודד עם האתגרים העומדים לפתחו גם ללא פתיחת הפקולטה לרפואה ובהם קליטה מאסיבית של חברי סגל, הסכם שכר, הוצאות אחזקה לבניינים החדשים ועוד. תקציב תשע"ט שהוגש לות"ת ובו הציגה האוניברסיטה עודף בסך 7.5 מיליון ₪, אינו מבוסס וכולל הנחה של תוספת תקציבית ממשרד האוצר בגובה 15 מיליון ₪ אשר טרם נבחנה. ככל שלא תאושר, אזי המוסד צפוי לסיים בגרעון של 7.5 מיליון ₪ בשנת תשע"ט. בנוסף באוניברסיטת אריאל יש בתשע"ט כ-2,600 סטודנטים מעבר למכסה המאושרת (כלומר אינם מתוקצבים) ועל פי הצפי לתש"פ, מספר זה יגדל לכדי 3000 סטודנטים שאינם מתוקצבים מה שגדיל את הגירעון. הגדלת מספר חברי הסגל הצפויה לאור הגידול במספר הסטודנטים, וכן הוצאות נוספות הכרוכות בהקמת בית ספר לרפואה, עתידה להשפיע על האיתנות הפיננסית של המוסד ואף להעמיק גרעון זה. כדוגמא ניתן לציין את הקמת בית הספר לרפואה בצפת של בר-אילן, שמצריכה תקציבים נוספים מעבר לשלב ההתחלתי (עד היום הועברו לאוניברסיטה כ- 100 מיליון ₪ מעבר לתקציב השוטף) ומלמדת על ההשקעה התקציבית המאסיבית הנדרשת. הגדלת מס' הסטודנטים לרפואה בפקולטות הקיימות יעילה יותר ולא תדרוש את השקעת המשאבים שכרוכה בהקמת פקולטה חדשה.

3. בהתייחס לטענות ההסתמכות של המוסד:

- כוח אדם: בהתייחס לטענות האוניברסיטה על איוש כ-54 חברי סגל בכיר לשנת הלימודים הראשונה והשנייה ואישור חלקי של הצוות לשנים ג' וד' – יובהר, כי בדיקת הצוות המקצועי שהתקיימה התייחסה רק לפן של עמידה בהנחיות ות"ת והממונה על השכר על תנאי העסקה. מכל מקום, מהנתונים שהציג המוסד עולה, כי בכוונת המוסד לקלוט 25 מרצים לכלל המוסד בכל התכניות מתוכם 5 אנשי סגל לפקולטה לרפואה שהם 2.75

משרות – זאת עבור שנה"ל הראשונה בתכנית לרפואה. בהצגת הנושא של גיוס אנשי הסגל לתוכנית, מסתבר שאין תמונה ברורה לגבי מספרם של אנשי סגל בכיר וסגל מן החוץ וכן לא הוצג מתווה כלכלי.

- בינוי: באשר לטענות על השקעת תקציבים בבניה, הרי שהמוסד החל בבינוי למרות שלא ניתן אישור ות"ת לבניין ביה"ס לרפואה. אישור כזה מתחייב טרם תחילת בנייה לפי כללי ות"ת החלים על כלל המוסדות להשכלה גבוהה המתוקצבים. האישור שניתן לאריאל בעבר היה רק למבנה המרכז הרפואי ובנין מקצועות הטבע והבריאות והם אושרו טרם אישור התכנית ברפואה. יצוין כי אין מניעה כי תרומה שהתקבלה לבינוי ביה"ס לרפואה תוסט למבנה שאושר בות"ת והיא תאפשר לאוניברסיטה להחזיר חלק ממקורות המימון שלהם לשימוש אחר.
- לגבי השקעה של אוניברסיטת אריאל בתשתיות הוראה קלינית, עדיין לא הושקעו תקציבים ישירים משמעותיים בביה"ס, מאחר שגם לפי טענת אריאל כיום, אם הייתה מוקמת הפקולטה, בשנים הקרובות רובה המוחלט של ההכשרה הקלינית הייתה מתבצעת על סמך הסכמים עם אוניברסיטאות אחרות בבתי"ח ובמחלקות המסונפות לאותן אוניברסיטאות.
- ביחס לטענות אריאל לגבי הסתמכות המועמדים, הרי מדובר במועמדים שטרם התקבלו ללימודים, ושטרם קבלתם נדרשים לעבור מבחנים ספציפיים לקראת לימודי רפואה בדומה לקיים ביתר ביה"ס לרפואה, ושטרם התקיימו לקראת שנה"ל הקרובה. אחוז המעבר של מבחנים אלו אינו גבוה כך שהדבר מחליש מאוד טענת הסתמכות. בנוסף, ההרשמה ליתר ביה"ס לרפואה עודנה פתוחה, וגם בהם טרם התקיימו מבחנים כאמור לקראת שנה"ל הקרובה. לפיכך המועמדים יכולים עדיין להירשם גם לביה"ס נוספים (אם לא עשו זאת מלכתחילה, כפי שנוהגים מאז ומתמיד רובם של המועמדים לרפואה במטרה להגדיל את סיכויי הקבלה שלהם). כמו כן, כל המועמדים לאריאל חתמו על מסמך כי הם מודעים לבדיקות המשפטיות המתייחסות לאפשרות שלא תיפתח תכנית הלימודים ברפואה.

נוסח ההחלטה והפרוטוקול אושרו ביום 10.2.2019.